

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين إله خير ناصر و معين الحمد الله رب العالمين و صلى الله على محمد و علي و آلهما الطيبين الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين أبد الآدرين

سؤال: مکررا از علما و خطبا شنیده و در کتابها یشان دیده ایم که بنابر کلمات معصومین عليهم السلام: حضرت مولا على عليه السلام باطن نماز هستند، ولی در معنای این مطلب توضیحی گویا و رسا ندیده ایم، آیا ممکن است جناب عالی درباره اینکه حضرت مولا على عليه السلام باطن نماز هستند توضیحی بفرمایید؟ از این حقیقت بزرگ و ارزشمند چه بهره عملی در نماز یا دیگر اعمالمان می توانیم داشته باشیم؟ و به بیان دیگر چطور می توانیم آنرا پیاده کنیم و به آن برسیم (ان شاء الله)؟

جواب: این حقیقت امر عظیمی است که فراتر از مقوله پرسش و پاسخ بوده؛ بلکه زبان گفتار در آن الکن است، و مهمتر از آن؛ تفصیل در بیان بعض حقایق منافی با فرضیه کتمان اسرار است، ولی به نحو اجمال و با رعایت شرایط مقال اشاره ای می شود:

معنای عمومی آن اینکه:

۱- نماز مهمترین فرضیه عبادی ظاهری است؛ و چون حضرت مولا عليه السلام باطن نماز هستند ولايت حضرتش هم بالاترین فرضیه باطنی است.

۲- نماز نشانه ظاهری عبودیت است و ولايت نشانه باطنی آن می باشد.

۳- با التزام به نماز شخص ظاهرش بندگی دارد و با التزام به ولايت باطنش هم بندگی دارد، و بندگیش ظاهری نبود و باطنها هم واقعیت دارد.

۴- بدون قبول نماز سایر عبادات قبول نمی شود، و بدون ولايت نماز قبول نمی شود.

۵- اگر نماز شخص پذیرفته شد کاستی های او در فرایض دیگر به لطف حق و شفاعت مولا عليه السلام جبران می شود، و اگر شخص ولايت داشت و پذیرفته شد؛ به برکت ولايت کاستیهای دیگرش در پندار و گفتار و کردار جبران می گردد.

معنای خاص آن اینکه:

۱- نماز گزارشی از معراج افضل خلائق خاتم الأنبياء صلوات الله عليه و آله و سلم است، که در آن حظیره قدسی با حق تعالی هم سخن گشت؛ و خداوند با گویش و لحن و آهنگ مولا على عليه السلام با پیامبر صلوات الله عليه و آله و سلم سخن گفت.

۲- از برکت ظاهر نماز باید به حقیقت و باطن نماز رسید.

۳- نماز وسیله معراج مؤمن است و بوسیله آن می شود به حضرت ربوی شرفیاب گردید.

ان شاء الله با توفيق حق و به برکت دستگیری و عنایت مولا عليه السلام; و با تأمل در این گونه حقایق و رقایق؛ و التزام به آداب ظاهري و باطنی نماز؛ می توان ضمن ادای فرضه و تحقق معراج؛ به باطن نماز نیز رسید . [شماره ثبت: (١٢١٠) منبع: المسائل الأندلسية]